

№ 95 (19860) 2011-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ЖЪОНЫГЪУАКІЭМ и 20

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ГумэкІыгьохэм атегущыІагьэх

Коррупцием пэшіуекіогъэнымкіэ Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ дэжь щызэхащэгъэ Советым зичэзыу зэхэсыгъо тыгъуасэ иlагъ. Ащ иlофшіэн зэрищагъ республикэм ипащэу ТхьакІущынэ Аслъан.

Коррупцием ылъэныкъокІэ Іофхэм язытет, ащ пэшІуекІогъэным фэшІ 2010-рэ илъэсым, тызыхэт илъэсым иапэрэ мэзиплІым Адыгеим щызэрахьэгъэ Іофтхьабзэхэм, ахэм зэфэхьысыжьэу афэхъугъэхэм ыкІи тапэкІэ пшъэрыльэу зыфагъэуцужьыхэрэм къэзэрэугъоигъэхэр атегущы Гагъэх. Мыщ фэгъэхьыгъэу доклад къышІыгъ Советым и Секретарэу Юрий Дорониным. Коррупцием ебэныгъэным пае УФ-м и Президент унашьоу зэрэзэхащагъэр ащ къыГуагъ. Илъэсэу икІыгъэм къыкІоцІ шэпхъэ-правовой акт 267-р законым диштэу гъэпсыгъэхэмэ ауплъэкІугъ, щыкІагъэу, мытэрэзэу къыхэфагъэхэм ядэгъэзыжьын Іоф дашІагь. Федеральнэ ыкІи республикэ программэхэр зэрагъэцакІэрэм, бюджет ахъщэр зэрагъэфедэрэм, нэмыкІ Іофыгъохэм алъэныкъокІэ уплъэкІун пчъагъэ зэхащагъ. Джащ фэдэу ІэнатІэ зыІыгъ пащэхэм, хэбзэ гъэцэкІэкІо ыкІи правэухъумэкІо органхэм законодательствэр зэрагъэцак Іэрэр агъэунэфыгъ. Зэфэхьысыжьхэр пшІымэ, коррупцием ылъэны-

къокІэ УФ-м и Прокуратурэ АР-мкІэ изэхэфын комитет и ГъэІорышІапІэ гъогогъу 226-рэ, ФСБ-м и ГъэІорышІапІэу республикэм щы Эм гьогогь у 50-рэ цІыфхэм закъыфагъэзагъ, ащ щыщэу 114-м япхыгъэу уголовнэ Іофхэр къызэІуахыгъэх. Коррупцием епхыгъэ бзэджэышІыгьэхэм адиштэу яІофшІэн шІэгъи 130-рэ АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ икъулыкъушІэхэм къыхагъэщыгъ, Іоф 78-рэ судхэм аІэкІагъэхьагъ. 2010-рэ илъэсым къыкІоцІ уголовнэ Іоф 41-рэ судхэм зэхафын алъэкІыгъ.

> 2009-рэ илъэсым елъытыгъэмэ, блэкІыгъэ ильэсым коррупцием ылъэныкъокІэ зэрахьэгъэ бзэджэшІагъэхэм, къызэІуахыгъэ уголовнэ Іофхэм зэрахэхъуагъэр къы Гуагъ АР-м и Прокурор шъхьа Гэу Сергей Охлопковым. КъыхэкІыгъ къэралыгьо ІофшІапІэхэм аІутхэр, правэухъумэкІо органхэм ялІыкІохэр УФ-м изаконодательствэ димыштэу коммерческэ

Іофыгьохэм апыльыгьэхэу, «ахъщэ къуалъхьэ» аштагъэу, нэмыкІхэри. Анахь гумэкІыгъуабэ къызыпыкІыхэрэм ащыщых псауныгъэр къэухъумэгъэным, гъэсэныгъэм, правэухъумэкІо органхэм ясистемэхэр, псэупІэ-коммунальнэ хъызмэтыр.

УФ-м и Прокуратурэ АР-мкІэ изэхэфын комитет и ГъэІорышІапІэ ипащэу Василий Семеновым гумэкІыгъо шъхьаІэу къыгъэнэфагъэхэм ащыщ «ахъшэ къуалъхы» ІэнатІэ зыІыгъ пащэхэм бэрэ аштэу, бюджет ахъщэр зищыкІагъэм пэІуамыгъахьэу е атыгъоу къызэрэхэкІырэр. Мы лъэныкъомкІэ 2010-рэ илъэсым уголовнэ Іоф 14 къызэІуахыгъ. Джащ фэдэу Урысыем щагъэнэфэгъэ лъэпкъ проектхэр ыкІи республикэ программэхэр гъэцэк Іэгъэнхэм пае къатІупщырэ ахъщэр законодательствэм димыштэу агъэфедагъэу пчъагъэрэ къыхагъэ-

ГумэкІыгъохэр дэгъэзыжьыкехэм фэш Шэгъэн фаехэм ыкІи унаІэ зытебгъэтын фэе лъэныкъохэм къащыуцугъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, федеральнэ инспектор шъхьа Гэу ЛІы Гужъу Адам, АР-м и МВД ипащэ ип--ий едеГиереалык дехалыдын байын бай рилл Травиныр, нэмыкІхэри.

Коррупцием пэшІуекІогъэным пае чІыпІэ зыгъэІорышІэжьын органхэм зэшІуахыхэрэм (анахьэу псэупІэ-коммунальнэ хъызмэтым, псауныгъэр къэухъумэгъэным ыкІи гъэсэныгъэм ясистемэхэм) къатегущыІагъэх муниципальнэ образованиехэм япащэхэм ащыщхэр. Миграцием епхыгъэ Іофыгьохэм алъэныкъокІэ непэ къэуцурэ гумэкІыгъохэм къэзэрэугъоигъэхэр нэужым тегущы-

Зэхэсыгъом кІэух зэфэхьысыжьхэр ТхьакІущынэ Аслъан къыфишІыхэзэ, Іофыгъоу зытегущы Іагъэхэм язэш Іохын тапэкІи лъыгъэкІотэгъэным мэхьанэшхо зэриІэр къыІуагъ. Коррупцием пэшІуекІогъэным пае республикэм иструктурэхэр зэкІэ зэготхэу зэдэлэжьэнхэ фаеу республикэм ипащэ ылъытагъ, ащкІэ пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр къафишІыгъэх. ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу ыкІи ихьакІэхэу лъытэныгъэ -зыфэтшІыхэрэр!

Я XIX-рэ лІэшІэгъум **шы**Іэгъэ Кавказ заом ■ хэкІодагъэхэр агу къызыщагъэкІыжьырэ шъыгъо-шІэжь мафэм епхыгъэ митингыр 2011-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 21-м сыхьатыр 18.00-м къалэу Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармопие, щыкІощт. Ащ ыуж **■** документальнэ фильмэу **■** «Черкесия. Чужбина» зыфиІорэр къагъэлъэгъощт.

ЗэхэщэкІо комитетыр

Гъэзетэу «Голос Кабарды» зыфи Горэм къэбар нэпцІ къырагъэхьагъ

2011-рэ ильэсым мэзаем и 23-м сайтэу www.hatpress.ru зыфиІорэм Краснодар краимкІэ адыгэхэм яобщественнэ ассоциациеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэ изэдэгущы Іэгъу къихьэгъагъ, «адыгэ ІофыгъомкІэ» КъБР-м ипащэ бэмышІэу къыІуагъэхэм ащ уасэ къащыфашІыгъагъ.

Экземпляр 999-у къыдагъэкІырэ гъэзетэу «Голос Кабарды» зыфиІорэм ия 4-рэ номер мы зэдэгущыІэгъум щыщ Іахь къырагъэхьэгъагъ, мы общественнэ организацием ипащэ игущы Іэхэр Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ патхэгъагъ, нахь ашІошъ хъуным пае ТхьакІущынэ Аслъан исурэти гъусэ фашІыгъагъ.

Мыщ дэжьым упчІэ къэуцу: зэкъош республикитІумэ япащэхэм ацІэ зыгъэІэеныр хэта зыгу къэкІыгъэр ыкІи сыда ар зыфэягьэр?

Мы хъугъэ-шІагъэм уасэ къыритызэ, ТхьакІущынэ Аслъан мырэущтэу къыІуагъ:

- Урысыем и Къыблэ зэрэпсаоу иполитикэ сэ сыфэгъэзагъэп. Сэ анахьэу сына Зытезгъэтырэр Адыгеим социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ егъэшІыгъэныр ыкІи ащ исхэм ящыІэкІэ-псэукІэ нахьышІу шІыгъэныр ары.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

Тигъэзетеджэ лъапіэхэр!

Мэфипшым къыкіоці гъэзет кіэтхапкіэр процент 40-кіэ нахь макіэ ∎тшІынэу фитыныгъэ къытатыгъ. Мы мазэм и 12-м къыщегъэжьагъэу и 22-м нэс «Адыгэ макъэм» сомэ 317-кlэ шъукlэтхэн шъулъэкlыщт! Шъуикіэсэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» шъукіэтхэщтмэ, ар ятіонэрэ

илъэсныкъом къышъујукіэнэу шъуфаемэ, ащ фэдэ охътэ шіагъор къызыфэжъугъэфед.

Шъукіатх лъэпкъ гъэзетым!

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухэк ащыхъугъ Іофш Іэным иветеранэу, медалэу «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфи Іорэр къызыфагъэшъошагъэу Москалев Дмитрий Иван ыкъом идунай зэрихъожьыгъэр ыкІи ащ игупсэхэмрэ и Тахьылхэмрэ афэтхьаусыхэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыри у Іоф зэриш Іэрэм, ліыкіо органхэм яхабзэхэм муниципальнэ лъэгап Іэм тетэу хэхьоныгъэ зэраригъэш Іырэм, хэбзэихъухьан Іофш Іэным и Іахьыш Іу зэрэхиш Іыхьэрэм афэш І Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Пшъэрылъ. Ціыфыгъ» зыфи Іорэр фагъэшъошагъ Хьанэнэ Светланэ Умарэ ыпхъум, муниципальнэ образованиеу «Кощхьэблэ районым» инароднэ депутатхэм я Совет и Іофхэм ягъэзек Іон пэщэныгъэ дызезыхьэрэм.

Илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу гъэсэныгъэм иІоф зэрэзэшІуихырэм, ныбжьыкІэхэр щыІэкІэ-псэукІэ тэрэзым рыгъозэнхэм зэрэфэлажьэрэм, общественнэ ІофшІэныр чанэу зэригъэцакІэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ Тимошенко Юрий Иван ыкъом, Мыекъопэ районымкІэ поселкэу Тульскэм и ДЮСШ-у «Олимп» зыфиІорэм иметодист, итренер-кІэлэегъаджэ.

Илъэсыбэрэ шІуагъэ къытэу Іоф зэришІагъэм, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ихэбзэихъухьан ыкІи иуплъэкІу ІофшІэн чанэу зэрэхэлэжьагъэм, Адыгэ Республикэм парламентаризмэм хэхьоныгъэ щишІыным иІахьышхо зэрэхишІыхьагъэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Пшъэрылъ. ЦІыфыгъ» зыфиІорэр фагъэшъошагъ Джанхьот Къэлэчэрые Исмахьилэ ыкъом.

Илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу гъэсэныгъэм ылъэныкъокІэ Іоф зэришІэрэм, егъэджэн-пІуныгъэ ІофшІэныр нахьышІоу еджапІэм щызэхэщэгъэным ышъхьэкІэ иІахьышхо зэрэхишІыхьэрэм ыкІи къыткІэхъухьэхэрэм яегъэджэнрэ япІунрэкІэ гъэхъагъэхэр зэришІыгъэхэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Кушъу Разыет Ерэджыбэ ынхъум**, Теуцожь районымкІэ къуаджэу Очэпщые дэт МОУ-у «К.Хь. Нэхаим ыцІэкІэ щыт гурыт еджапІзу N 9-м» идиректор егъэджэн-пІуныгъэ ІофымкІэ игуадзэ.

Зэнэкъокъу зэхащэ

УФ-м следствиехэмкІэ и Комитет следствиехэмкІэ и ГъэІорышІапІэу АР-м щыІэм зэнэкъокъу зэхещэ. Комитетым иІофшІэн анахь дэгъоу къэзыгъэлъэгъорэ журналистхэр къыхахыщтых.

Илъэс къэс зэхащэрэ зэнэкьокъум иапэрэ чэзыу мы уахътэм республикэм щэкlo. Журналистхэм яІофшІагъэхэу следствиехэмкІэ Комитетым зэшІуихырэ пстэури икъоу къызщыриІотыкІыхэрэр, ащ иІофышІэ анахь чанхэр къызщыгъэлъэгъуагъэхэр къыха-

УФ-м следствиехэмкІэ и хых. Номинацие зэфэшъхьафомитет следствиехэмкІэ и хэмкІэ текІоныгъэхэр афагъэвэІорышІапІэу АР-м щыІэм шъошэщтых.

Материалхэр УФ-м следствиехэмкІэ и Комитет следствиехэмкІэ и ГъэІорышІапІзу АР-м щыІэм къырахьылІэнхэ алъэкІыщт. Ащ иадресыр: Мыекъуапэ, урамэу Гоголым ыцІэ зыхьырэр, 2. Мэкъуогъу мазэм и 15-м нэс ахэр аштэщтых, нэужым пстэури зэфахьысыжьынышъ, мазэм ыкІэм нэс текІоныгъэр къыдэзыхыгъэхэр къэлъэгъощтых.

Парламент едэІунхэр

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм туризмэмкІэ, спортымкІэ, экологиемкІэ ыкІи чІыопсым игъэфедэнкІэ и Комитет 2011-рэ илъэсым мэкъуогъум и 1-м сыхьатыр 10.30-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм изэхэсыгъохэр зыщыкІохэрэ Залышхоу хэтым (ур. Жуковскэм ыцІэкІэ щытым тет унэу N 22-м) парламент едэГунхэу «Туризмэм илъэ--ыноахехк мехе вахаш оахын гъэрэ Адыгэ Республикэм ирекреационнэ къэкІуапІэхэр акъылыгъэ хэлъэу гъэфедэгъэнхэмрэ» зыфиІорэр щызэхещэ.

Мыщ хэлэжьэнхэу рагъэблагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр, Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм янароднэ депутатхэм я Советхэм ядепутатхэр, АР-м иминистерствэхэмрэ иведомствэхэмрэ яІэшъхьэтетхэр, АР-м икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм яадминистрациехэм япащэхэр, турист предприятиехэм, апшъэрэ еджапІэхэм ыкІи республикэ кІэлэцІыкІу-ныбжыыкІэ гупчэхэм ялІыкІохэр.

ЦІыфхэр регъэблагъэх

Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэІукІэ и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Хьаджэбыекъо Руслъан Хьисэ ыкъом жъоныгъуакІэм и 26-м сыхьатыр 10.00-м къыщегъэжьагъзу 13.00-м нэс цІыфхэр регъэблагъэх. Партиеу «Единая Россия» зыфиІорэм и Тхьаматэу В.В. Путиным и Регион общественнэ приемнэу къалэу Мыекъуапэ иурамэу Краснооктябрьскэм тет унэу N 4-м зэІукІэгъухэр щыкІощтых.

тяорьскэм тет унэу N 4-м зэгукгэгъухэр щыкгощтых. УпчІэ зиІэхэр телефонэу **52-76-02-**мкІэ теонхэ алъэкІыщт.

ЕЧМІНАТХЕТІ ЕЧМІНЖЕІШ

Ильэс кьэс хэлажьэх

Шъыгъо-шіэжь мафэм илъэс къэс хэлажьэрэмэ гущыіэгъу тафэхъугъ. Зэкіэми ягупшысэ къы- щыхагъэщырэр тарихъ гъогоу тилъэпкъ къыкіугъэр нахьышіоу тшіэн, лъэпкъэу къыт- хэсмэ тигумэкі къызэхашіыкіыныр ары.

— Тарихъэу тиІэр дунаим шядгъэшІэн фае, — eIo археолог цІэрыІоу ЛэупэкІэ Нурбый. — Шъыгъо зэхахьэмэ

Тарихъэу тиІэр дунаим лъэпкъ мэхьанэу яІэм зыкъе-

лог цІэрыІоў ЛэупэкІэ Нурбый. — Шъыгъо зэхахьэмэ — Шэныгъэлэжьхэу, тхакІохэу Бэджэнэ Муратрэ Едыдж Бат-

райрэ шІэжь зэхахьэхэм ахэлэжьэнхэр япшъэрылъэу алъытэ. НыбжьыкІэхэри къырагъэблагьэх

Бэгъэдыр Артур, ЛІыунэе Руслъан, Джэрыджэ Аидэ, нэмыкі ныбжыкіэхэм къызэрэтаіуагъэу, шъыгъо-шіэжь мафэр ящыіэныгъэ щыщ хъугъэ. Адыгэу дунаим тетмэ тарихъым епхыгъэ хъугъэ-шіагъэм еплъыкіэ хэхыгъэ фыряі.

Урысыем инароднэ артистэу, композитор цІэрыІоу, ансамблэу «Ислъамыем» ихудожественнэ пащэу Нэхэе Аслъан шъыгъо-шІэжь мафэм фэгъэхьыгъэ программэу ыгъэхьазырыгъэм жъоныгъуакІэм и 21-м тедэІущт — ансамблэм зэхахьэм зыфегъэхьазыры.

САХЬИДЭКЪО _Нурбый.

Сурэтым итхэр: **Бэджэнэ Мурат, Едыдж Батрай, Лэ- упэкІэ Нурбый.**

Хасэм иа І-рэ сессие иІофшІэн шІэхэу ригъэжьэщт

ЖъоныгъуакІэм и 15-м ХышІуцІэ Шапсыгъэм иобщественнэ парламент апэрэ отчетхэдзын зэфэсым ыуж рабочэ зэхэсыгъо иІагъ. Хасэм кІзу хэхьагъэхэм яапэрэ сессиеу щы-Іагъэм парламентым хэт нэбгырэ 35-м щыщэу нэбгырэ 23-рэ хэлэжьагъ. Нахыыжъхэм я Совет илІыкІохэу нэбгыритф Краснодар краимкІэ чІыдэльф льэпкъым щыщхэу зэфэсым ыуж псынкІэ-хъункІаеу «хэукъоныгъэхэм ядэгъэзыжьын» зыфиІорэ ІофшІэныр рагъэкІокІыгъ. Къалэу Шъачэрэ ТІопсэ районымрэ я Адыгэ Хасэ--ышетсет ахы неІшфоІк мех гъэным фэшІ организацием иструктурэ нэмыкІэу агъэпсыгъ. Джы общественнэ парламентым итхьаматэ гуадзэу нэбгыритІоп нахышэкІэ фэдэу иІэр, нэбгыриплІ мэхъух гуадзэхэр, ащ амал къытыщт инициативэ зыхэль цІыфхэр нахыыбэу адыгэхэр зыщыпсэурэ регионым иІофхэм ягъэцэкІэн пылъынхэу. КандидатуритІум ягъэнэфэнкІэ кьин гори къыкьомык Іыгъэмэ, къалэу Шъачэ икъыблэ лъэныкъокІэ тхьаматэм игуадзэу ХьакІмамыкъо Вячеслав, ТІопсэ районымкІз зы голоскІэ ТІэшъу Хьамедэыпэ ишъыгъэмэ, джыри общественнэ ІэнатІэхэу — апэрэ гуадзэмрэ ПсышІопэ районым игуадзэрэ, а чІыпІэхэм Гъошъу Аслъанрэ Нэпсэу Юрэрэ ацІэхэр къыраІуагъэми, джырэкІэ а чІыпІэхэр «нэкІых».

Адыгэ Хасэм ипрезидиум кІзу хэтыштхэр агъэнэфагъэх. Парламентым иисполнительнэ орган нэбгырибл хагъэхьагъ: организацием ипащэу КІакІыхъу Мэджыд, Хасэм итхьамэтэ гъэшІуагъэу ТІэшъу Мурдин, тхьаматэм игуадзэхэу нэбгыриплІ — ХьакІмамыкъо Вячеслав, ТІэшъу Хьамед (ахэм джыри нэбгыритІу гъусэ афэхъущт, ацІэхэр гъэнэ-

фагъэгохэп), джащ фэдэу Хасэм исессиехэм ясекретарэу Боус Салбый.

Комитетхэм язэхэщэни парламентариехэр яшъыпкъэу бгъодэхьагъэх. Хасэм икомитетэу правовой Іофыгъохэм афэгъэзэгъэщтым ипэщэнэу Хъущт Мэджыдэ агъэнэфагъ. Социальнэ-экономическэ Гофыгьохэм афэгьэзэгьэщтхэр АкІэгъу Рэщыд (ТІопсэ район) ыкІи ЛІыф Хъалид (къ. Шъачэ), гъэсэныгъэм инаправление шъхьаІэ ыкІи адыгабзэм изэгъэшІэн — Гъошъу Аслъан (Шъачэ), ЦунтІыжъ Хьамед (ТІопсэ район), СМИ-мкІэ комитетым ипащэр ыкІи гъэзетэу «Шапсугием» иредактор шъхьа Гэр Ныбэ Анзор, ныбжьыкІэ ІофхэмкІэ ыкІи спортымкІэ комитетым ипащэхэр Ныбэ Джамбулэт, Хьатх Андзаур, дин ІофыгьохэмкІэ — Шъхьэлэхъо Батмыз.

НЫБЭ Анзор.

Диспансеризацием къыгъэлъэгъуагъэм

ельытыгьэу

Илъэс 26-кІэ узэкІэІэбэжьымэ, 1986-рэ илъэсым, Чернобыль къыщыхъугъэ тхьамыкІагьом зэрарэу цІыфхэм арихыгъэр непи зэхэтэшІэ. Атомнэ электростанциер къызэом, миллион пчъагъэмэ япсауныгъэ зэщыкъуагъ.

Непэ къыддэпсэурэ чернобылыцэхэм япсауныгъэ къэухъумэгъэныр, ящыкІэгъэ медицинэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр Іофыгъо штъхаІэу къэралыгъом ипашэхэм апашъхьэ итхэм ащыщ. Ащ къыпкъырыкІыхэзэ, икІыгъэ илтъэсым зэхащагъ чернобыльцэхэм ядиспансеризацие. Ащ къыгъэлъэгъуагъэм елъытыгъ Іэзэн Іофтхьабзэу мыхэм адызэрахъащтхэри. Ахэр ары зыщытегущыІагъэхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ бэмышІзу зэхицэгъэ конференцием. Министрэу Натхъо Разыет ащ къыщиІотагъ диспансеризацием кІзухэу фэхъугъэр. Іофтхьабзэм хэлэжьагъх республикэм имедицинэ учреждениехэм яІофышІзхэр, чернобыльцэхэр, хэбзэ къулыкъушІзхэр.

Министрэм ипсалъэ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, радиацием зэрар зэрихыгъэ цІыфхэм ящыкІэгъэ медицинэ ІэпыІэгъур ягъэгъотыгъэнымкІэ Іоф-шІэнышхо ешІэ профессиональнэ патологиемкІэ Адыгэ республикэ Гупчэу 2008-рэ илъэсым къызэ-Іуахыгъэм. Диспансеризациеу мы цІыф купым арагъэкІугъэм нэбгырэ 707-рэ къыхырагъэубытагъ. ЗищыкІагъэхэм амбулаториехэм е сымэджэщхэм ащяІазэх. Мары икІыгъэ илъэсым ликвидаторхэм

ащыщэу нэбгырэ 443-мэ — амбулаториехэм, стационархэм — 148-мэ ащя Загъэх, санаториехэм нэбгырэ 57-рэ агъэк Загъ. Мы конференцием хэлэжьэгъэ чернобыльцэхэм, ахэм яобщественнэ организациехэм ял Зык Захыри зэ Натхъо Разыет агу къыгъэк Зыжыгъ ыпк Зэхынгъэу зазгъу уцхэр ягъэгъотыгъэнхэм фэгъэхынгъэу ц Зыфхэм къагурымы доро е гумэк Зыгъо горэ ащк Загу шыгмэ, министерствэм ителефонэу 52-32-29-мк Зэгъо онхэх.

Конференцием къыщыгущы Гагъ Адыгэ республикэ общественнэ организациеу «Союз «Чернобыль» зыфиІорэм ипащэу Едыдж Юрэ. Организацием Іофэу ышІагъэм, гумэкІыгъоу яІэхэм кІэкІэу ар къызатегущыІэм ыуж къыІуагъ Урысые общественнэ организациеу «Союз «Чернобыль России» зыфиГорэм ипрезидентэу В. Л. Гришиным пшъэрылъ къызэрэфишІыгъэм тетэу, чернобыльцэхэм япсауныгъэ къзухъумэгъэным илъэс пчъагъэ хъугъзу хьалэлэу фэлэжьэрэ медицинэ ІофышІэхэу щытхъу тхыльхэр ыкІи медалэу «За заслуги» зыфиІорэр къызыфагъэшъошагъэхэм аритыжьы зэрэшโоигъор. Ащ фэдэ щытхъу тхылъхэмкІэ къыхагъэщыгъэх Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэщым иврач шъхьа Гэу Къэлэкъутэкъо Казбекрэ Мыекъопэ къэлэ консультативнэ поликлиникэм щылэжьэрэ кардиологэу Пэнэшъу Светланэрэ. Медалэу «За заслуги» зыфиІорэр къыфагъэшъошагъ профессиональнэ патологиемкІэ Адыгэ республикэ Гупчэм иврач шъхьа Гэу Жак Гэмыкъо Сусаннэ.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

ПСАУНЫГЪ

Пэнэжьыкъуае щыкІощт

Аужырэ илъэс зэкІэльыкІохэм хабзэ зэрэхъугъэу, республикэм ирайонхэм чэзыу-чэзыоу ащэкІо «Псауныгъэм и Маф» зыфаІорэ Іофтхьабзэу медпрофилактикэм и Гупчэ зэхищэрэр.

Гупчэм ипащэу Мэт Заремэ тызэрэщигъэгъозагъэмкІэ, непэ, жъоныгъуакІэм и 20-м псауныгъэм и Мафэ щыкІощт Теуцожь районым, къуаджэу Пэнэжьыкъуае. Мы медицинэ учреждением иІофышІэхэм ямызакъоу, Іофтхьабзэм хэлэжьэщтых наркотикхэр хэбзэнчьэу гъэзекІогъэнхэм пэуцужьырэ къулыкъум илІыкІохэри, районым испорткомитети, культурэм щылажьэхэрэри.

Мы мафэм район гупчэм кІощтых специалист зэфэшъхьафхэу цІыфэу къяуалІэхэрэм япсауныгъэ изытет зыуплъэкІущтхэр. Ахэм ахэтых урологи, дерматологи, кІэлэцІыкІу хирурги, офтальмологи. Районым анахь ищыкІэгъэ медицинэ ІофышІэхэр ары къыхахы-

Сыхьатыр 11.00-м псауныгъэм и Мафэ «къызэІуахыщт». Ащ ыуж культурэм и Унэ щык Іощт я 7 — 11-рэ классхэм апае лекциеу наркотикхэм, тутыным зэрарэу къахьырэм фэгъэхьыгъэр. Ащ илъэхъан кІэлэеджакІохэм къафагъэлъэгъощт видеофильмэ ыкІи кІэлэцІыкІухэм наркотикхэм апыщагъэхэр

енминона вп мынсьтейшестес емехтеха тестированиер ашІыщт.

Специалистхэу зигугъу къэтшІыгъэхэм цІыфхэм япсауныгъэ зыщауплъэкІущтыр район сымэджэщым хэт поликлиникэр ары — сыхьатыр 11.00-м къыщыублагъэў 14.00-м нэс. Ащ имызакъоу, а охътэ дэдэм кІэлэцІыкІу ІыгъыпІзу N 1-м щыІзщтых дерматологымрэ хирургымрэ.

Іофтхьабзэм икІэухым культурэм и Унэ концерт къыщатыщт кІэлэеджакІохэмрэ культурэм иІофышІэхэмрэ. Джащ фэдэу спорт зэнэкъокъухэри мы мафэм щыІэщтых.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Ibl<u>килорамм</u> <u>1680-рэ</u> афигощыгъ

Теуцожь районымкІэ Пэнэжьыкъуае икІэлэ пІугъэу, ▮ бизнесым пылъэу, Адыгэ Республикэм и Парламент идепутатэу Хьабэхъу Юрэ игупыкІрэ ишІушІагъэрэ гъунэнчъэх. Районым чылагъо къикІынэп иІэпыІэгъу нэмысыгъэу, ахэм уадахьэмэ цІыфхэм ащ ищытхъу къыщыпфамыІонэу.

Джэджэхьэблэ чІыпІэ коим иунэ афигъэцэк Іэжьыгъ. Джы газыр къафаригъэщэнышъ, къагъэфабэу афишІыщт. Къуаджэхэу Къунчыкъохьабли, Тэуехьабли, къутырэу Городскоими, нэмыкІхэми чылэкІоцІ урамхэр грейдерымкІэ ащаригъэцІэнтхъугъэх, ащызэраригъэфагъэх. Къутырэу Казазовым, Пэнэжьыкъуае, Нэчэрэзые, нэмыкІхэми ащыпсэухэрэри къыфэразэх. Районэу ежьыр зэрысым фэ-🛮 шъхьафэу Адыгэкъали, 🖠 гъунэгъу районхэми Юрэ ишІушІагъэ алъэІэсы.

ІэпыІэгъу ар бэмэ афэхъу. ТекІоныгъэр къызыдахыгъэр илъэс 66-рэ зэрэхъурэм ипэгъокІэу заом хэлэжьэгъэ ветеранхэу непэ къытхэтхэу республикэм мехфаахашефев еІпыІни ащыпсэухэрэм афишІагъэхэм ар нэрылъэгъу къашІы. Адыгэкъалэ щыпсэурэ ветеран 15-м, Теуцожь районым ис нэбгырэ 17-м ыкІи Красногвардейскэ районым щыщ ветеран 73-м чэтыл зы тоннрэ килограмм 680-рэ зыдэлъхэ ящики 105-рэ афаригъэгощыгъ. Нэбгырэ пэпчъ мэфэкІышхомкІэ афэгушІохэзэ, псауныгъэ пытэ яІэнэу афэлъаІохэзэ, чэтыл килограмм 16 зыдэлъ ящик зырыз ветеран пэпчъ раригъэтыгъ.

НЭХЭЕ **■** Рэмэзан.

Миллиони 110-м ехъу къатІупщыгъ

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ зэхъокІыныгъэ фэшІыгъэн, ар гъэкІэжьыгъэн зэрэфаер лъэхъаным къыгъэльэгъуагъэх. ИкІыгъэ илъэсым икІэуххэм къэралыгъом ипащэхэм къырахьыжьэгъэ Іофыгъом къыпкъырык і ыхэзэ, регион пэпчъ зэхигъэуцуагъ псауныгъэр къэухъумэгъэным имодернизацие и Программэ. Ащ фэдэ регион Программэхэм атегьэпсык ыгъэу нэужым псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэкІэжьыгъэ зэрэхъущтым и Программэ зыкІ аштэнэу арыгъэ. Арэущтэуи хъугъэ, а Программэр щыІ.

Ащ ишыхьат бэмышІэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ тызыщигъэгъозэгъэ къэбарыр: «Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэк Іэжьыгъэным и Программэу 2011 2012-рэ илъэсхэм ателъытагъэр» зыфи-Іорэм къыдилъытэрэ Іофтхьабзэхэм ягъэцэкІэн республикэм щаублагъ.

Шъугу къэдгъэкІыжьын мы Программэм игъэцэк Тэн пае 2011-рэ илъэсым сомэ миллион 423-рэ мини 122-рэ республикэм къыфатІупщынэу зэрэщытыр. Министерствэм къытыгъэ къэбарым къызэрэщыхигъэщыгъэмкІэ, а ахъщэм щыщэу миллион 233-м ехъу пэТуагъэхьашт медицинэ учреждениехэм яматериальнэ-техническэ базэ зыкъегъэІэтыгъэным. Ахэм оборудованиеу ящыкІагъэхэм язэгъэгьотын пае къыхагъэкІыщтыр миллион 98,5-м ехъу. Илъэс 14-м нэс зыныбжьыхэм ядиспансеризацие, амбулаторнэ-поликлиническэ учреждениехэм цІыфхэм медицинэ ІэпыІэгьоу арагъэгьотымуатеТыным, а ІэпыГэгъум ишэпхъэ гъэнэфагъэхэр (стандартхэр) хэгъэхьэгъэнхэм апэГуагъэхьанэу рахъухьагъ сомэ миллион 70-рэ фэдиз.

ШІокІ зимыІэ медицинэ страхованиемкІэ Федеральнэ фондым къытІупщыгьэ апэрэ ахъщэр Адыгэ Республи**кэм мы мафэхэм къы Гук Гагъ.** Сомэ миллиони 110,5-р апэІуагъэхьащт Программэм къыдилъытэрэ Іофтхьабзэхэу республикэ мэхьанэ зиІэ медицинэ учреждениехэм ащызэрахьанхэ фаехэм.

(Тикорр.).

Лъэпкъ факультетым ихьэкІагъ

Адыгэ къэралыгъо университетым адыгэ филологиемрэ культурэмрэк Іэ ифакультет тыгъоснахымпэ зэІукІэ гъэшІэгъон щыкІуагъ. ЗэІукІэм иублэгъум филологие шІэныгъэхэмк Тэ докторэу, профессорэу, АКъУ-м икафедрэу адыгэхэм ятарихърэ якультурэрэ зыщызэрагъаш Гэрэм ипащэу Унэрэкъо Рае мы факультетым щеджэхэрэр Голландием къикІыгъэ хьакІэм — адыгапсэу, Дунэе Адыгэ Хасэм изэхэщэн зи Гахьыш Гу хэзышІыхьагьэу, биологие шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу Хьаткъо Фатхьи нэІуасэ фишІыгъэх. Космологием, генетикэм, медицинэм, диным яІофыгъохэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэ зэфэшъхьафхэр зиІэ Хьаткъо Фатхьи игугъу бэрэ гъэзетымкІэ къэтшІэу хъугъэ. Мыекъуапэ къэкІуагъэу ар тиредакцие къычІэмыхьэу, тиІофхэм къакІэмыупчізу къыхэкіыгъэп.

Термин гъэнэфагъэхэр ыгъэфедэхэзэ,

Фатхьи кІэкІэу студентхэм къафызэхифыгъ холестериным шІуагъэу пылъыр, медицинэм ащкІэ шапхъэу ыгъэуцухэрэм ежь еплъыкІэ шъхьаф зэрафыриІэри къыІуагъ.

ЯчІыгужъ къагъэзэжьыныр адыгэхэм яхьакъэу зэрэщытым, ежьми ар зэрихьопсапІэм, адыгабзэмкІэ латин алфавитыр нахы Іэрыфэгъу зэрэхъущтыгъагъэм къатегущыІи, етІанэ студентхэм яупчІэхэм Фатхьи джэуапхэр къаритыжьыгъ. ЗэІукІэм икІэух итхылъэу «Адыги и религия» зыфиІорэр ныбжьыкІэхэм шІухьафтын афишІыгъ.

Якафедрэ къыщыдэкІырэ журналэу «Псальэ» зыфиІорэм Хьаткъо Фатхьи истатьяу холестериным фэгъэхьыгъэр къызэрэдагъэхьащтым игугъу къышІи, студентхэм ацІэкІэ хьэкІэ льапІэм Унэрэкьо Рае тхьауегъэпсэу риГуагъ уахътэ къыхигъэкІи къызэрадэгущыІагъэмкІэ

ЛІЫШЭ Саныет.

дыгэхэм ятарихь чыжь ыкіи янепэрэ маф

АР-р загъэпсыгъэр ильэс 20 зэрэхъурэм ипэгъокІ эу жъоныгъуакІ эм и 19-м Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым «Іэнэ хъураеу» щызэхащэгъагъэр джары зыфэгъэхьыгъагъэр.

Іофтхьабзэм кІэщакІо фэхъугъэх УФ-м гъэсэныгъэмрэ наукэмрэкІэ и Министерствэрэ МКъТУ-м къэралыгъомрэ правэмрэкІэ ятарихъ икафедрэрэ.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэх АРИГИ-м тарихъымкІэ иотдел ипащэу Пэнэшъу Аскэр, мы отделым и Іофыш І эу Къэндаур Руслъан, университетым ишІэныгъэлэжьхэм ащыщхэр, студентхэр.

«Іэнэ хъураер» къызэІуихыгъ ыкІи зэрищагъ тарихъ шІэныгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу Къудаикъо Светланэ. «Адыгэхэр (черкесхэр) хэтха?» зыфиГорэ упчГэм джэуап ритэу къэгущы агъ. Ащ къык ІэлъыкІуагъэх апэрэ курсым ис студентхэм ыкІи шІэныгъэлэжьхэу Кубэщыч Заремэ, Мусхаджиев Сэид, Нажьэ Рузанэ ядокладхэр.

Адыгэхэм ятарихъ охътэ зэфэшъхьафхэм ыкІи ащ ельытыгъэу, ящыІэкІэ-псэукІэ къырыкІуагьэр, къэралыгьо гьэпсыкІэм — республикэм лъэпкъыр къызэрэфэкІуагъэр ахэм къыраІотыкІыгъ.

Мы Іофтхьабзэм ехьылІэгъэ нахь игъэкІо-

тыгээ тхыгээ кънкІэльыкІощт.

(Тикорр.).

<u>Къыблэ шъолъырым</u> щыкъэбархэр

ФэдитІукІэ нахьыбэу

Урысые Федерацием и Къыблэ шъолъыр цІыфхэм апае щашІырэ унэхэм япчъагъэ 2020-рэ илъэсым нэс фэдитІу хэхьон фаеу Премьер-министрэу Владимир Путиным бэмыш эу къалэу Волгоград партиеу «Единая Россия» зыфиІорэм щызэхищэгьэгьэ сессием къыщиІуагъ. ПэшІорыгъэшъэу къызэралъытагъэмкІэ, мы регионыр псэолъэшІынымкІэ щысэтехыпІэ хъун ылъэкІыщт. Ильэс къэс цІыфхэм апае квадратнэ метрэ миллион 15-м къыщымыкІ у псэупІэхэр ашІынхэ ягухэлъ. ЕтІани ахэр ауасэхэмкІэ цІыф жъугъэхэм ащэфышъунхэу щытынхэ фае.

Унэу тшІыхэрэр врачхэм, кІэлэегъаджэхэм, хабзэм ипотекэ къызэритырэ унэгъо ныбжьык Іэхэм атегъэпсыхьагьэхэу щытыщтых, — къыГуагъ Путиным.

Джащ фэдэу мэхьэнэ икъу зэратын фаеу къэнагъэхэр заом хэлэжьагъэхэмрэ зиунэе мылъку щыщ унэшІыным хэзылъхьагъэхэу, ау зыщыпсэунхэ унэхэр къызэрамытыжьыгъэхэмрэ, ахэм анаІэ нахь зэратырагъэтыщтыр хагъэунэфыкІыгъ.

Хэхъоныгъэхэр рагъэшІыщтых

Александр Хлопониныр УФ-м и Пре-Темыр Кавказым хэхъоныгъэхэр егъэшІыгъэнхэмкІэ УФ-м и Правительствэ и Вице-Премьер. Пащэ зыфашІыгъэ округым зы илъэскІэ хэхъоныгъэу фэхъугъэхэр ащ зэфихьысыжьхэзэ, осэ ин афишІыгъ, тапэкІэ ынаІэ зытыригъэтыщт Іофыгъохэри къыгъэнэфагъэх.

ЮГА ги-м къызэритырэмкІэ, федеральнэ мэхьанэ зиІэ унаштьоу аштагъэхэр Темыр Кавказыр ялыегъэ экономическэ шъолъыр шІыгъэным тегъэпсыхьагъэх. Корпорацие инхэр, туристическэ кластерхэр зэхэщэгъэнхэм яшъыпкъэу дэлэжьэщтых.

ИкІыгъэ илъэсым ІофшІапІэ зимыІэ нэбгырэ мин 480-рэ округым щагъэунэфыгъагъэмэ, тызхэт илъэсым ахэр мин 88-кІэ нахь макІэ хъугъэх. Ащ къетьэлтьагьо цІыфхэм ІофшІэпІэ чІыпІэхэр яІэхэ зэрэхъугъэр, ащкІэ инэу зишІуагъэ къэкІуагъэу Хлопониным ылъытэрэр бизнес цІыкІумрэ гурытымрэ ахэщэгъэ цІыфхэу предприятие унае зыгъэпсыхэрэм япчъагъэ зэрэхахъорэр ары.

2011-рэ ильэсым проект 37-м язэшІохын Іоф дашІэщт, ахэм сомэ миллиард 400 фэдиз апэЈухьащт. Инвесторхэр Темыр Кавказым къегъэблэгъэгъэнхэмкІэ тикъэралыгъо политикэу зэрихьэрэр къыдэплъытэмэ, мылъкушхо зиІэхэм ар Кавказым къызэрэхалъхьащтыр гъэнэфагъэ.

Джыри зы завод

Къалэу Новороссийскэ Урысые Федерацием и Къыблэ шъолъыркІэ цементышІ промышленностым игупчэ шъхьа Гэу щыт. Мыщ цементыш Гзаводи 5 дэт.

РИА «Новости» къызэритырэмкІэ, къалэм джыри зы цементышІ завод къыдашІыхьащт. Урысые Федерацием и Премьер-министрэу Владимир Путиным ышІыгъэ унашъор Краснодар краим цементыш завод щагъэпсынэу фитыныгъэ зэрафишІырэм фэгъэхьыгъ.

Проектым дэлэжьэщт компаниер джыри агъэнэфагъэп, ау къалэу Москва имэрыгъэу Юрий Лужковым ишъхьэгъусэу Елена Батуринам ыщэфыжьыгьэгьэ цементышІ заводитІур сомэ мил--тест еІммедехысымеринде гьэтхэпэ мазэм макъэ ыгъэІугъахэу щыт.

Къашъом хэгъэгухэр зэфещэх

Абхъазымрэ Къыблэ Осетиемрэ якъэралыгъо ансамблэхэу «Кавказымрэ» «Симдымрэ» зэкъошныгъэм иконцертэу «Налмэсым» и Унэ щыкІуагъэм искусствэм зегъэушъомбгъугъэным, лъэпкъхэм язэпхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэм, мамырныгъэм икъэухъумэн афэгъэхьыгъагъ.

Пчэгум «Кавказыр» къызихьэкlэ къашъоу къышІырэмкlэ къэмышІэжьэу къыхэкІыщтыгъ. Абхьаз-грузин заор заухым ыуж «Кавказыр» зэхащэгъагъ. А лъэхъаным художественнэ пащэу, къэшъокlо цІэрыІоу Кандид Тарбэ къытиІогъагъэр тщыгъупшэрэп. Кавказ шъолъырым щыпсэурэ лъэпкъхэм якъашъохэр «Кавказым» къышІыхэзэ, искусствэм иамалхэмкІэ мамырныгъэм игъэпытэн ансамблэр хэлажьэщтыгъ.

Илъэсхэр кІуагъэх. Къыблэ Осетиери заокІэ Грузием пэуцужын фаеу хъугъэ. Республикэм ичІыгу шъхьафит хъужьыгъэ. Абхъазыри Къыблэ Осетиери

къэралыгъо шъхьаф хъугъэхэу мэпсэух.

— Къыблэ шъолъырым, Темыр Кавказым якъэлэ шъхьа Ізмэ концертхэр къащыттыгъэх. Мыекъуапэ ыуж Краснодар тык Іощт. Тыди дахэу къыщытпэгъок Іых, тагъэльап Іэ, тиискусствэ къагурэ Іо, — къыти Іуагъ «Кавказым» ихудожественнэ пащэу Кандид Тарбэ. — Гъэзетым к Іэ тхьашъуегъэпсэу зэк Іэми яс Іожьы сш Іоигъу.

Шъошэ шэплъыхэр ащыгъэу пшъэшъэ къашъор, авархэм якъашъо, къушъхьэчІэс къашъор, абхъаз мэфэкІ къашъор, нэмыкІхэри «Кавказым» дахэу къыгъэ-

льэгъуагъэх, адыгэ къашъомэ тяплъызэ гур «лъэпэрапэу» къы-хэкІыштыгъ.

Къыблэ Осетием иартистхэри зэкІужьэу фэпагъэх, лъэпкъ къашъомэ псэ къапагъакІэ. Художественнэ пащэу Филипп Каджаевым тызэрэщигъэгъозагъэу, «Симдыр» кІэм лъыхъузэ, фольклорым ибайныгъэхэри къеІуатэх

Артистым ыпкъ ищыгъэу, льапэкіэ уцугъэу пчэгум къызыщыльагьокіэ шъуашэу щыгъым къегъэдахэ. Ащ имызакъоу, ыпкъ ымыгъэсысэу, «мыщэопліаоу», къашъом купкіэу хэлъым зэрэльыіэсырэм узеплъыкіэ огушхо. Пшьашъэмрэ кіалэмрэ къызэдашъохэзэ янэпльэгъухэмкіэ зэдэгущыіэхэу, зэгурыіохэу тэльытэ. Жьы акіэтэу псынкізу къашъохэу зыфежьэхэкіи, льэпкъ шіэжь гупшысэм уфащэ. Яхэгъэгу, ялъэпкъ зэрагъэлъапіэрэр къыбгурэіо.

«Кавказым» ныбжыкІэ дэдэу хэтыр макІэп. Ар къызыпкъырыкІырэр къыдгурэІо. ЛэжьэпкІэшхо арамытырэми, яльэпкъ ынапэ лъагэу аІэтын, яхэгъэгу агъэ-

лъэпІэн алъэкІы. Пшъашъэхэм якъашъохэм къахэдгъэщырэр пчэгум щызэдырагъаштэзэ, нэплъэгъу фабэм къырагъэубыты ашІоигъор искусствэм ыбзэкІэ къызэрэзэІуахырэр ары.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу Чэмышьо Гъазый концертыр къызаухым Адыгеим и Ліышъхьэ, Правительствэм ацІэкІэ ансамблэхэм къафэгушІуагъ, щытхъу тхылъхэр аритыжьыгъэх.

Дунаим щыцІэрыІо ансамблэу «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Къулэ Мыхьамэт, «Кавказымрэ» «Симдымрэ» яхудожественнэ пащэхэу Кандид Тарбэрэ, Филипп Каджаевымрэ пчыхьэзэхахьэм икІэухым къэгущыІагъэх, шІушІагъэм цІыфхэр зэрэзэфищэхэрэм имэхьанэ къыхагъэщыгъ.

Урысыем, Абхъазым, Къыблэ Осетием ябыракъхэр пчэгум щагъэбыбатэхэзэ, ансамблэхэм зэкъошныгъэм ипчыхьэзэхахьэ къаухыгъ.

Сурэтхэр зэкьошныгьэм ипчыхьэзэхахьэ кьыщытырахы

Зэфэхьысыжь зэІукІэр

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгеим ижъогъожъыехэр» Мыекъуапэ зэрэщыкіуагъэм фэгъэ-хьыгъэ пресс-зэіукіэр Адыгэ Республикэм культурэмкіэ и Министерствэ щызэхащэгъагъ. Адыгэ Республикэр илъэс 20 зэрэхъурэм ипэгъокіэу кіэлэціыкіухэмрэ ныбжьыкіэхэмрэ ятворчествэ ехьыліэгъэ фестивалым дунэе мэхьанэ иізу щытыгъ.

Пресс-зэІукІэм къыщыгущыІагъэх АР-м культурэмкІэ иминистрэу, Дунэе фестиваль-зэнэкьокъум изэхэщэкІо куп итхьаматэу Чэмышъо Гъазый, зэхэщэкІо купым итхьаматэ игуадзэу, министрэм игуадзэу ШъэуапцІэкъо Аминэт, фестивалым ирежиссерэу, АР-м лъэпкъ культурэмкІэ и Гупчэ идиректорэу Къулэ Амэрбый, АР-м лъэпкъ культурэмкІэ и Гупчэ идиректор игуадзэу Шъхьэлэхъо Светланэ, ыкІи нэмыкІхэр.

Дунэе фестиваль-зэнэкьокъум нэбгырэ 500 фэдиз зэрэхэлэжьагъэм, Афганистан, Тыркуем, Абхъазым, Румынием, Молдовэ, Республикэу Чад, Къыблэ шъолъырым къарык ыгъэхэм Іэпэ Іэсэныгъэу къагъэльэгъуагъэм уасэ фаш ыгъ. Лъэпкъ зэфэшъхьафхэм яискусствэ ибаиныгъэ к іэлэц ык іухэмрэ ныбжьык і эхэмрэ къагъэльэгъуагъ. Лауреат хъугъэхэу апэрэ степень зи із тхылъхэр нэбгырэ 20-м афагъэшъошагъ. Зэк із фестивалым къек іол іагъэхэр к ізух концертым хагъэлэжьагъэх.

КъэкІощт фестивальхэм зэхьокІыныгъэхэр афашІы ашІоигъу. Зэнэкъокъур мэфитІо кІомэ нахьышІоу алъытагъ. КІзух концертыр нахь гъэшІэгьонэу зэрагъэпсыщтым пыльыщтых. Фестивалыр кІэлэцІыкІухэм якъзухъумэн и Дунэе мафэ ехъулІзу зэхащэмэ нахьышІу хъущт. КІзух концертыр Мыекъуапэ ипчэгу шъхьаІзу Лениным ыцІз зыхьырэм щызэхащэщт. ЯшІзныгъэкІз къахэщыгъз ныбжьыкІзхэр зэхэщакІомэ янэплъэгъу итыщтых. Фестивалым хэлэжьэштхэр пэшІорыгъэшъ зэнэкъокъухэм тапэкІи къахахыщтых. Нэрыльэгъу ІзпыІэгъухэри нахь гъэшІэгьонэу агъэпсыщтых.

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъум неущырэ мафэ иІ. Апэрэ фестивальхэм ахэлэжьагьэхэр непэ Москва, С.-Петербург, Ростов-на-Дону, Астрахань, Налщык, Краснодар, Мыекъуапэ, нэмыкІхэм ащеджэх. Артист цІэрыІо хъунхэу, ягъэхъагъэхэм ахагъэхъонэу афэтэІо.

Урысыем футболымкіэ иклубэу «Шъо Іэгуаом» ишіухьафтынхэм якъыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъо-къур хэгъэгум щэкіо. Адыгэ Республикэм физкультурэмкіэ ыкіи спортымкіэ и Комитет зэхищэгъэ зэіукіэгъухэм кіэлэеджакіохэр ахэлажьэх. Кіэлэціыкіухэм якъэухъумэн и Дунэе мафэ финалым хэфагъэхэр Мыекъуапэ щызэдешіэщтых.

Адыгэкъалэрэ Мыекъуапэрэ пэшІорыгъэшъ зэІукІэгъухэр ащыкІуагъэх. 1996 — 1997-рэ илъэсхэм ыкІи 1998 — 1999-рэ илъэсхэм къэхъугъэ кІалэхэр Адыгэкъалэ щызэнэкъокъугъэх. НахыкІэхэр зыхэт купым апэрэ чІыпІэр къыщыдэзыхыщтыр къэшІэгъуаеу щытыгъ. Финалым Красногвардейскэ ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм якомандэхэр щызэдешІагъэх.

Пчъагъэр 3:0-у зэІукІэгъур красногвардейцэхэм ахьызэ, Тэхъутэмыкъое районым икомандэ гъогогъуи 5 къэлапчъэм Іэгуаор дидзагъ, 5:3-у текІоныгъэр тэхъутэмыкъуаемэ къыдахыгъ, тренерыр Ахэджэго Алый. Зэнэкъокъум исудья шъхьаІэу Пэнэшъу Мыхьамодэ зэрилъытэрэмкІэ, командэхэм футболист дэгъу хъун зылъэкІыщтхэр ахэтых, сэнаущыгъэ кІэлэеджакІомэ ахэольагъо.

1998 — 1999-рэ илъэсхэм къэхъугъэ кІалэхэм язэІукІэгъухэри гъэшІэгъоныгъэх. Кощхьэблэ районым ифутболистмэ апэрэ чІыпІэр афагъэшъошагъ. Командэм хэт футболистхэр Фэдз щыщых, зэІукІэгъухэр Мыекъуапэ щыкІуагъэх.

1996 — 1997-рэ илъэсхэм къэхъугъэ кІалэхэр Адыгэкъалэ щызэнэкъокъугъэх. КІэух ешІэгъоу Теуцожь районымрэ Адыгэкъалэрэ яфутболистмэ зэдыряІагъэр 0:0-у аухи, Адыгэкъалэ зыщызыгъасэрэмэ апэрэ чІыпІэр къыдахыгъ, тренерыр Тхьаркъохъо Мурат.

Мыекъуапэ щыкlорэ зэнэкъокъур аухыгъэгоп. Текlоныгъэр къыдэзыхыхэрэр Адыгэкъалэ апэрэ чlыпlэр къыщызыхьыгъэхэм адешlэщтых.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

UNIO

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Къыдэзыгъж Іырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ Іофхэмк Іэ, Іэк Іыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыря Із эпхыныгъэхэм к Іэк Іи къэбар жъугъэм иамалхэмк Із и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэр ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьа1эм иапэрэ гуадзэр АУЛЪЭ Руслъан

Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр ХЪУРМЭ Хъусен

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НЭПШІЭКЪУЙ Заур

Редакциер зыдэщы Гэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьа Гэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-пшъэдэк Гыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

Зыщаушыхьаты-

E-mail:

adygvoice@mail.ru

гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Зыщыхаутырэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 5127 Индексхэр 52161 52162 Зак. 1376

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00